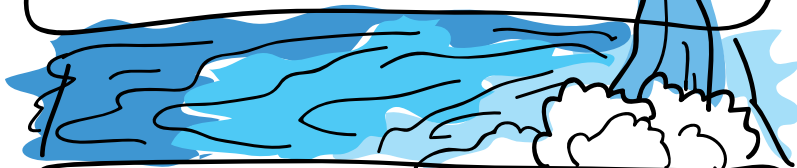

WARSZTATY

MŁODEGO

EKOLOGA

DLA DZIECI 5-8 LAT

REDAKCJA: Pamela Drożdż, Emilia Jurczyńska
KOREKTA: Jan Brożyński
DYREKTOR ARTYSTYCZNY: Radosław Szyński
www.behance.net/ChicoDeOro
PROJEKT GRAFICZNY & ILUSTRACJE: Radosław Szyński
ADAPTACJA I SKŁAD: Radosław Szyński

Nakład: 100 egzemplarzy.

WYDAWCA:

© Stowarzyszenie Wspierania Działań Młodzieży CZ-ART
ul. Wilsona 10/12 m 37
42-200 Częstochowa
e-mail: czart@czart.org
www.czart.org

DRUK:

Kataońskie Zakłady Przetwórcze S.A.

Ta publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym projektu europejskiego „A Possible World”.

Publikacja bezpłatna.

STOPIEŃ degradacji środowiska przyrodniczego, jaki dokonał się w ostatnich dziesięcioleciach, zwrócił uwagę opinii publicznej wielu społeczeństw na problemy związane ze skutkami niekontrolowanego rozwoju cywilizacji. Liczne debaty i konferencje międzynarodowe nakazały konieczność szeroko rozumianej edukacji ekologicznej wszystkich grup społecznych i zawodowych. Celem takiej edukacji powinno być uświadamianie zarówno jednostkom, jak i całym grupom ludzi, że człowiek jest integralną częścią otaczającego środowiska i wszelka jego działalność ma nierozwalny związek z procesami zachodzącymi w przyrodzie.

Ważnym zadaniem edukacyjnym jest konieczność włączania młodego pokolenia w szeroko rozumianą edukację ekologiczną na każdym etapie kształcenia. Faza wczesnej edukacji dziecka, czyli wiek przedszkolny i młodszy wiek szkolny charakteryzuje się dużą chłonnością umysłu i otwartością w poznawaniu świata. Należy wykorzystać istniejące w tym wieku ogromne możliwości rozwoju umysłowego dzieci, tak określać cele kształcenia i wychowania oraz dobór treści i metod nauczania, aby nauczyć, zainteresować i ukształtować pożądane nawyki proekologiczne. Zadaniem edukacji ekologicznej jest przygotowanie społeczeństwa do życia w zrównoważonym rozwoju gospodarczym (ekorozwoju), nieuchronnym do przetrwania Ziemi. Ekorozwój rozumiany jest jako prowadzenie wszelkiej działalności gospodarczej w harmonii z przyrodą, tak, aby nie powodować w niej nieodwracalnych zmian.

Zasadniczym celem edukacji ekologicznej młodego człowieka jest poznanie funkcjonowania i sposobów ochrony środowiska oraz kształtowanie umiejętności dostrzegania zjawisk w ekosystemach, przewidywaniu i oceny pewnych następstw obserwowanych zjawisk przyrodniczych. Jednak głównym zadaniem edukacyjnym na tym poziomie nauczania jest kształtowanie emocjonalnego stosunku do określonych obiektów i zjawisk w środowisku życia człowieka oraz formowanie i umacnianie pozytywnych przekonań i postaw wobec całości środowiska przyrodniczego. Tendencje we współczesnej pedagogice wskazują, żeby szczególną uwagę zwrócić na kształtowanie umiejętności i postaw uczniów. Dziecko w wieku wczesnoszkolnym jest niezwykle podatne na wpływy otoczenia, nauczyciel lub opiekun ma ogromne możliwości oddziaływania na postawy uczniów, kształtowania systemu wartości oraz rozwijania zainteresowań przyrodniczych. Dominującą formą działalności dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym jest zabawa, obserwacja oraz eksperymentowanie, dzięki tym aktywnościom poznają otaczający świat przyrody, nabywają różnorodne sprawności i umiejętności oraz uczą się ról społecznych i norm moralnych. Niniejsza publikacja jest częścią projektu realizowanego przy wsparciu finansowym europejskiego programu „A Possible World”. Projekt pod nazwą „Warsztaty Młodego Ekologa” miał na celu zapoznanie dzieci w wieku 5-8 lat z ideą zrównoważonego rozwoju, w obrębie ekologii.

Cel ten udało się osiągnąć poprzez prowadzenie zajęć praktycznych w wybranych szkołach podstawowych i przedszkolach na terenie Częstochowy.

Warsztaty, prowadzone przez studentki Instytutu Edukacji Przedszkolnej i Szkolnej z Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, odbywały się cyklicznie w trzech etapach. Pierwsza lekcja dotyczyła powietrza, druga wody i ostatnia ziemi. Wszystkie zajęcia były czysto praktyczne, co dzieciom bardzo się podobało. Poprzez eksperymenty, które wspólnie wykonywały studentki z uczniami, uczestnicy dowiedzieli się, jakie właściwości posiadają zasoby środowiska i jak należy o nie dbać. Metoda empiryczna sukcesywnie sprawdziła się w tej grupie wiekowej i przyniosła oczekiwane rezultaty. Dzieci bardzo chętnie uczestniczyły w każdym zajęciu i szybko chłonęły wiedzę, którą studentki starały się przekazać. Warsztaty zakończyły się otrzymaniem certyfikatów przez każde dziecko.

Publikacja skierowana jest do studentów pedagogiki, rodziców, do wszystkich opiekunów placówek wychowawczych oraz do nauczycieli, którzy na co dzień pracują z dziećmi w wieku od 5 do 8 lat. Praca ta nie zawiera gotowych scenariuszy. Jest zbiorem wszystkich eksperymentów, które przeprowadzone były z dziećmi na warsztatach. Każdy z opiekunów, który dobrze zna swoją grupę podopiecznych, może odpowiednio dobrać przykład eksperymentów, który sprawdzi się na zajęciach w szkole lub przedszkolu. Dobór ten ułatwi forma, która prezentowana jest w tej publikacji. Rozdziały posiadają swoje kolory, które odpowiadają poszczególnej tematyce. Doświadczenia zawierają zdjęcia oraz komentarze do jego wykonania. Wskazówki te zostały oparte na osobistych spostrzeżeniach prowadzących podczas pracy z dziećmi. Dodatkowo publikacja zawiera dwie gry ekologiczne, jedna w formie planszowej, a druga w formie memorów (karty z eko znakami).

Prezentowana pozycja stanowi szeroki wachlarz dobrze opisanych zajęć z dziećmi na temat zjawisk przyrodniczych, środowisk życia i ochrony zasobów przyrody. Może być pomocna dla studentów i młodych nauczycieli, ponieważ wypełnia lukę, jaka istnieje na rynku księgarskim w zakresie materiałów metodycznych, zweryfikowanych w praktyce pedagogicznej. Pokazuje, że w przedszkolu lub szkole, przy wykorzystaniu niewielkich środków materialnych, można organizować procesy uczenia się i nauczania w sposób ciekawy, rozwijający zainteresowania uczniów i dający im satysfakcję odkrywania tajemnic przyrody.

Zachęcam do zapoznania się z prezentowaną pracą oraz do skorzystania z bibliografii, którą umieszczono na końcu materiału.

Opiekun dydaktyczny
Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie

dr Irena Jarzyńska

POWIETRZE

Powietrze - mieszanina gazów i aerozoli składających się na atmosferę ziemską. Dla nas dorosłych jest to zrozumiałe, ale jaki sposób możemy wytłumaczyć to dzieciom?

Przedstawiamy kilka doświadczeń, które pozwolą waszym uczniom przekonać się o istnieniu powietrza.

Proponujemy, aby wprowadzenie do tematu zajęć było czymś w rodzaju zagadki bądź łamigłówki. To sprawi, że dziecko będzie z zainteresowaniem i ciekawością uczestniczył w lekcji.

ZAGADKA!

„Jest wszędzie wokół nas,
możemy to poczuć,
ale tego nie widzimy?”

RADA!

- Zagadka powinna być na tyle prosta, by każde dziecko z łatwością mogło je rozwiązać.
- Zanim przejdziesz do doświadczeń zapytaj dzieci:
 - Czym jest powietrze?
 - Czy powietrze jest potrzebne?
 - Kto potrzebuje powietrza?
 - Czy możemy zobaczyć powietrze?
 - Jak sprawdzić czy powietrze istnieje?

1. DOŚWIADCZENIE: CZY POWIETRZE ISTNIEJE? SPRAWDŹMY TO!

PRZYGOTUJ:

Po jednym baloniku dla każdego dziecka.

Dzieci pompują baloniki, a następnie wypuszczają z niego powietrze na dłoń.

WNIOSEK:

Wnętrze balonika wypełniało powietrze.

2. DOŚWIADCZENIE: JAK JESZCZE MOŻNA PRZEKONAĆ SIĘ O ISTNIENIU POWIETRZA?

Dzieci dostają po jednym kubku z wodą i po jednej rurce. Wdmuchują powietrze do kubków, tworząc bąbelki na powierzchni wody.

PRZYGOTUJ:

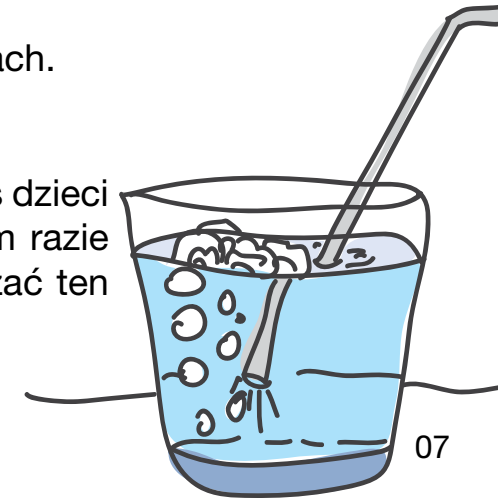
kubek,
rurkę do napoju
wodę mineralną

WNIOSEK:

Powietrze ukryte jest w bąbelkach.

RADA!

Po zakończeniu zadania poproś dzieci o wypicie wody. W przeciwnym razie przez całą lekcję będą powtarzać ten eksperyment.

3. DOŚWIADCZENIE: CZY PUSTY KUBEK JEST TAK NAPRAWDĘ PUSTY? JAK MYŚLICIE?

Do plastikowego przezroczystego kubka wkładamy papierowy ręcznik i powoli zanurzamy kubek do góry dnem w naczyniu z wodą. Po wyciągnięciu kubka możemy zaobserwować, że papier w kubku jest suchy. Następnie na dnie kubka robimy małą dziurkę i powtarzamy doświadczenie. Tym razem papierowy ręcznik jest mokry bo powietrze, które wypełniało kubek uciekło dziurką.

WNIOSEK:

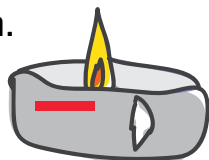
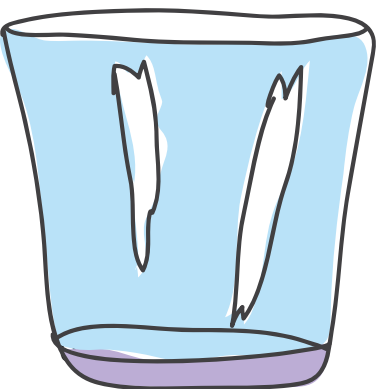
Chociaż nie widzieliśmy powietrza w kubku, ono tam jest, ponieważ nie pozwoliło napełnić kubeczka wodą.

4. DOŚWIADCZENIE: PŁOMIEŃ.

Zapalamy świeczkę a następnie przykrywamy ją szklanką. Po kilku sekundach zauważamy, iż z braku powietrza płomień pod naczyniem gaśnie.

WNIOSEK:

Bez powietrza nie da się żyć. Potrzebne jest ono ludziom, zwierzętom, roślinom.

PRZYGOTUJ:

przezroczysty plastikowy kubek, ręcznik papierowy, naczynie z wodą, nożyczki.

5. DOŚWIADCZENIE: RAKIETA.

Przez rurkę przeciągamy sznurek, którego jeden koniec przywiązujemy do klamki od drzwi, a drugi trzymamy naciągając go. Nadmuchany i nie zawiązany balonik przyklejamy do rurki za pomocą dwustronnej taśmy. Przy naprężonym sznurku puszcza balon.

WNIOSEK:

Powietrze wydostające się z balonika wytworzy ciąg, który popchnie balon do przodu.

PRZYGOTUJ:

rurki do napoju, sznurek, dwustronna taśma klejąca, balonik.

6. DOŚWIADCZENIE: CIEPŁO-ZIMNO.

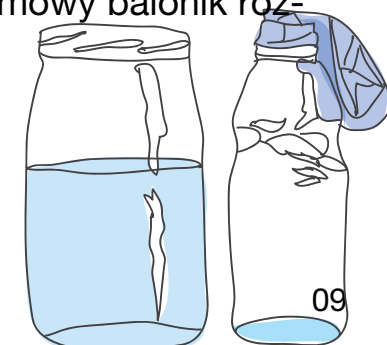
PRZYGOTUJ:

mała szklana butelka, balonik, naczynie z zimną i gorącą wodą.

Na szklaną butelkę nakładamy balonik i wkładamy ją do słoika z gorącą wodą. Zauważamy jak balonik sam się pompuje. Po schłodzeniu butelki balonik wraca do pierwotnego stanu.

WNIOSEK:

Ciepłe powietrze zwiększa swoją objętość i napełnia gumowy balonik rozciągając go.

WODA

ZAGADKA:

„Co tak wygląd zmieniać może:
gdy jej dużo - zwie się morzem,
a gdy ilość jest niewielka
to jest kropla lub kropelka?”

Przed rozpoczęciem doświadczeń proponujemy, by zapytać dzieci co wiedzą na temat wody:

- Co to jest woda?
- Do czego woda nam jest potrzebna?
- Kto potrzebuje wody?
- Czy musimy dbać o wodę?

1. DOŚWIADCZENIE: OSZCZĘDZANIE!

PRZYGOTUJ:

Dla każdego dziecka po jednym kubku, woda.

Dzieci siedzą w kole. Każde trzyma pusty kubek, tylko jedno dziecko ma go napełnionego wodą. Dzieci przelewają sobie wodę z kubka do kubka, tak by nie uchronić ani kropli.

Po skończeniu zadania zapytaj dzieci:

- Dlaczego tak ważne było to by nie wylać ani kropli wody?
- Dlaczego powinniśmy oszczędzać wodę?

2. DOŚWIADCZENIE: CIEPŁO-ZIMNO.

Przygotowujemy dwie szklanki do jednej wlewamy zimną wodę do drugiej ciepłą. Każdą zabarwiamy atramentem i obserwujemy, która jako pierwsza całkowicie zmieni kolor.

PRZYGOTUJ:

szklanka
z zimną wodą,
szklanka
z ciepłą wodą,
atrament.

WNIOSEK:

cząsteczki wody i atramentu zderzają się ze sobą tworząc jedną ciecz, w gorącej wodzie cząsteczki poruszają się szybciej, dlatego łatwo możemy zaobserwować jak atrament w szybkim tempie miesza się z wodą.

3. DOŚWIADCZENIE: PARA WODNA.

ZAPYTAJ DZIECI:

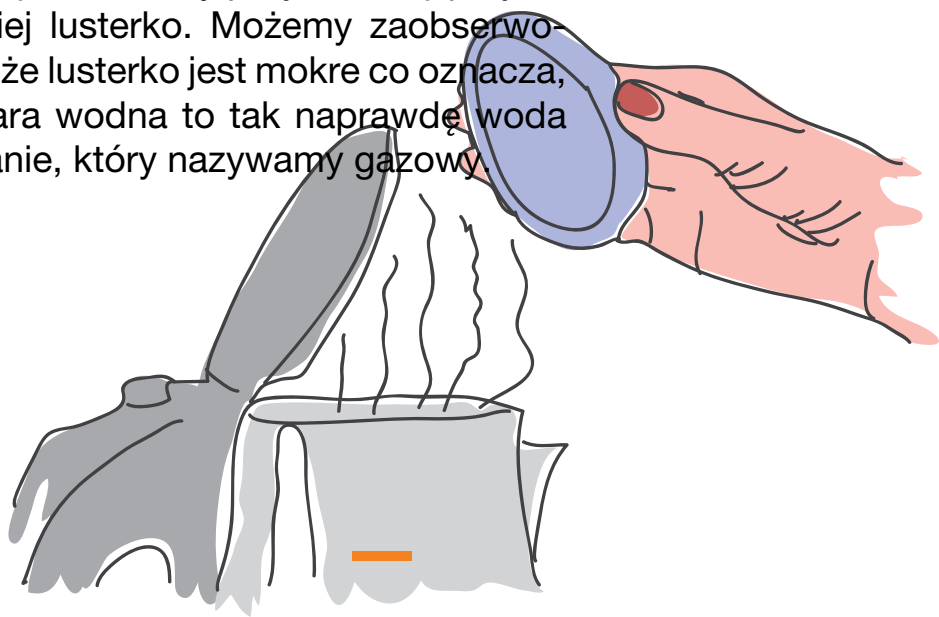
- Co to jest para wodna?
- Gdzie możemy się spotkać z występowaniem pary wodnej?

Para wodna to stan gazowy wody. Unosi się ona do góry w postaci mgły. Woda składa się z malutkich niewidzialnych dla nas cząsteczek wody, które ściśle do siebie przylegają. Gdy zaczniemy wodę gotować te malutkie cząsteczki powoli odrywają się od siebie i unoszą do góry. By się o tym przekonać wykonamy doświadczenie nr 6.

W czajniku gotujemy wodę. W momencie pojawienia się pary wodnej przyłoż do niej lusterko. Możemy zaobserwować, że lusterko jest mokre co oznacza, że para wodna to tak naprawdę woda w stanie, który nazywamy gazowy.

PRZYGOTUJ:

czajnik,
woda,
małe lusterko.

4. DOŚWIADCZENIE: SŁODKO-SŁONO.

PRZYGOTUJ:

jajko,
szklanka
z ciepłą wodą,
sól.

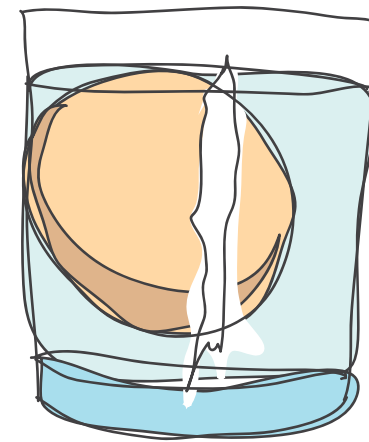
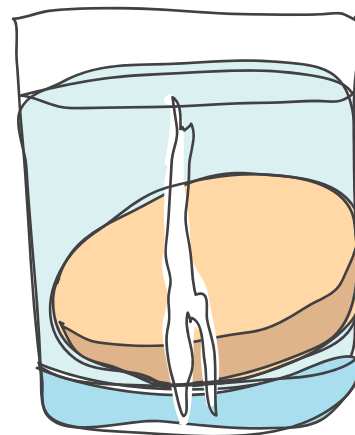
ZAPYTAJ DZIECI:

- Jaka woda płynie w rzekach słodka czy słona?
- Gdzie znajdziemy słoną wodę?

Do szklanki wlewamy wodę, a następnie zanurzamy w niej jajko. Możemy zaobserwować, że w wodzie słodkiej jajko opada na dno. Następnie wyciągamy jajko, a do wody wsypujemy dwie łyżki soli. Ponownie zanurzamy jajko w wodzie. Teraz widzimy jak jajko unosi się na powierzchni wody.

WNIOSEK:

Gęstość słonej wody jest większa od gęstości jajka.

5. DOŚWIADCZENIE: ROZPUŚCI SIĘ CZY SIĘ NIE ROZPUŚCI? O TO JEST PYTANIE.

Do pierwszej szklanki z wodą wsypujemy ryż, mieszamy i pytamy dzieci czy substancja się rozpuściła. Ryż będzie widoczny na dnie naczynia, tak więc dzieci z łatwością odpowiedzą, że nie rozpuścił się.

Do kolejnych dwóch szklanek wsypujemy kakao i mąkę, postępujemy tak samo jak poprzednio. Kakao zabarwiło wodę i rozpuściło się. Mąka zabarwiła wodę na biało, ale już po minucie możemy zaobserwować, że nie rozpuściła się, a jedynie opadła na dno.

W pozostałych szklankach rozpuszczamy cukier i sól. Bardzo szybko zauważamy, że jedna i druga substancja rozpuściły się.

Czy rozpuszczenie sprawiło, że sól zniknęła z wody całkowicie? Odważne dziecko może umoczyć palec w wodzie i spróbować czy woda ma słony smak. Okazuje się, że sól nadal znajduje się w szklance, tylko sprytnie się w niej ukryła.

PRZYGOTUJ:

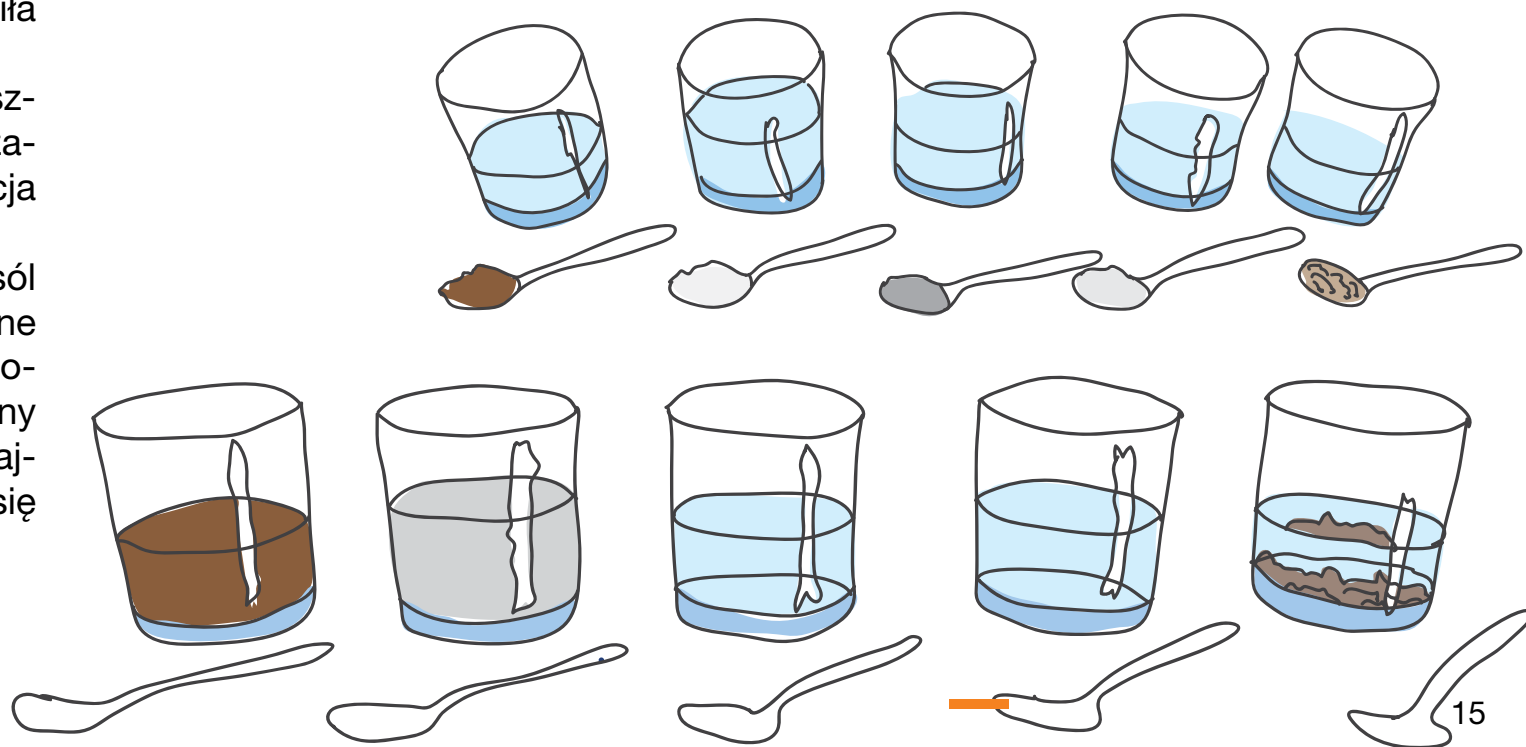
mąka,
ryż,
kakao,
cukier,
sól,
5 szklanek
z ciepłą wodą.

RADA:

Nie wylewaj wody ze szklanek, będą one Ci potrzebne w następnym doświadczeniu.

WNIOSEK:

Nie wszystkie substancje rozpuszczają się w wodzie. Wytłumacz dzieciom, że woda, którą zużywamy ulega zabrudzeniu. Jest ona wtedy niezdrowa dla ludzi, zwierząt i roślin. Ponieważ nie możemy zrezygnować z używania wody, ludzie wymyślili sposób jej oczyszczania - filtry. Miejsca w których oczyszcza się brudną wodę nazywamy oczyszczalniami ścieków.

6. DOŚWIADCZENIE: FILTRUJEMY.

Na słoik nakładamy gazę, którą mocujemy za pomocą gumki recepturki. Wodę z różnymi substancjami przelewamy przez powstały z gazy filtr. Dzieci obserwują, która woda z poprzedniego doświadczenia została oczyszczona.

WNIOSEK:

Widzimy, że na gazie pozostała mąka i ryż. Niestety nasz filtr nie oczyścił wody z cukru, soli i kakao. Tłumaczymy dzieciom, że prawdziwe oczyszczalnie mają specjalne filtry, które dokładnie oczyszczają naszą wodę. Jednak jak widać nie jest to takie proste, dlatego musimy szanować wodę i nie zanieczyszczać jej.

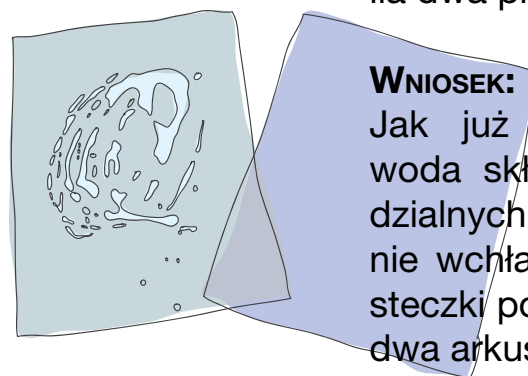
PRZYGOTUJ:

słoik,
gaza,
gumka recepturka,
szklanki
z substancjami
z poprzedniego
doświadczenia.

7. DOŚWIADCZENIE: KLEJ Z WODY.

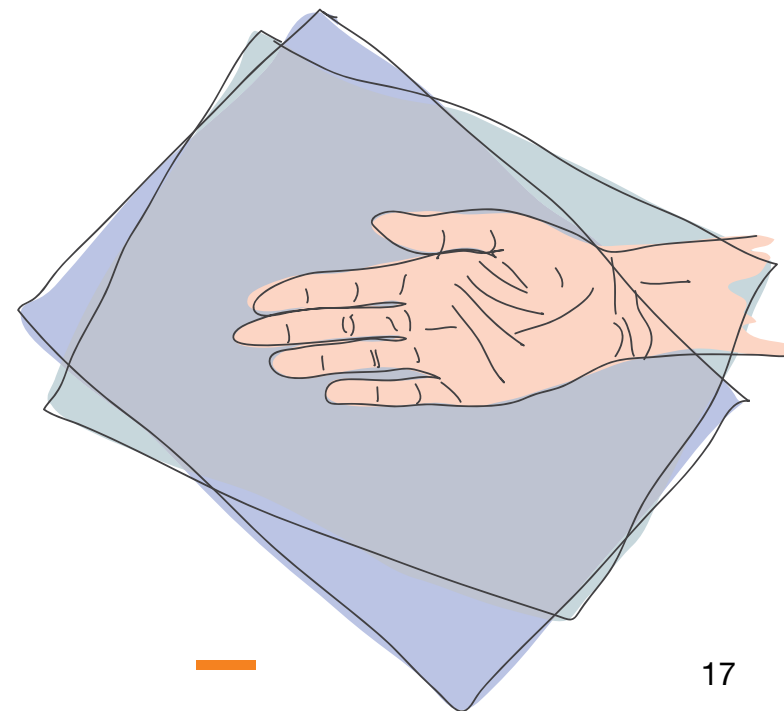
PRZYGOTUJ:

dwa plastikowe
arkusze,
woda.

WNIOSEK:

Jak już wcześniej wspominałyśmy woda składa się z małych niewidzialnych dla nas cząsteczek. Plastik nie wchłania wody, tak więc jej cząsteczki połączyły się ze sobą sklejając dwa arkusze ze sobą.

ZIEMIA

ZAGADKA!

„Co to za okrągła planeta,
na której bez wody,
tlenu i słońca
nie byłoby życia.”

Przed przystąpieniem do części praktycznej zapytaj dzieci:

- Czy musimy dbać o ziemię?
- W jaki sposób możemy dbać o naszą planetę?

1. DOŚWIADCZENIE: RECYKLING.

ZAPYTAJ DZIECI:

- Czy wiecie co to jest recykling?
- Które odpady możemy powtórnie wykorzystać i do czego?

Butelka będzie nam służyła jako doniczka. W tym celu należy przeciąć ją w połowie i za pomocą papieru ściernego wyszlifować brzegi. Na tak przygotowanych doniczkach dzieci mogą zacząć sadzić roślinki. Do górnej, zakręconej części butelki wsadzamy wacik kosmetyczny. To sprawi, że ziemia nie nam się nie wysypie. Następnie wysypujemy ziemię i sadzimy nasionka. Odkręcamy butelkę i umieszczamy ją na dolnej części. Podlewamy, nadmiar wody będzie spływał do dolnej części butelki.

2. DOŚWIADCZENIE: CZY MOŻLIWE JEST POSPRZĄTANIE ŚWIATA?

Dzieci zajmują miejsce na dywanie, który symbolizuje naszą planetę. Na dywanie rozrzucone są klocki (śmieci). Zadaniem dzieci jest uprzątniecie ich. Jest tylko jeden warunek! Nie mogą wychodzić poza dywan. W ten sposób dzieci tylko przesuwiają śmieci z miejsca na miejsce.

WNIOSEK:

Ziemi nie da się posprzątać! Musimy robić więc wszystko żeby śmieci było mniej.

3. DOŚWIADCZENIE: ZANIECZYSZCZANIE WÓD.

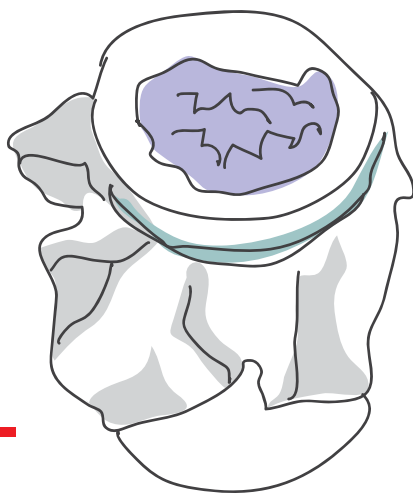
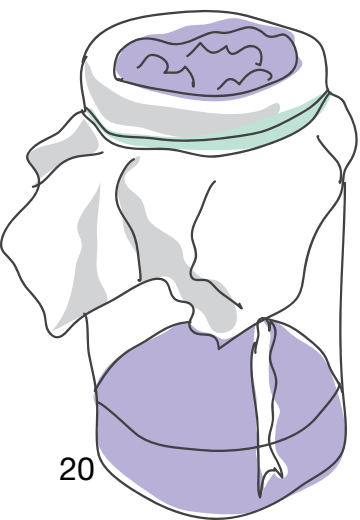
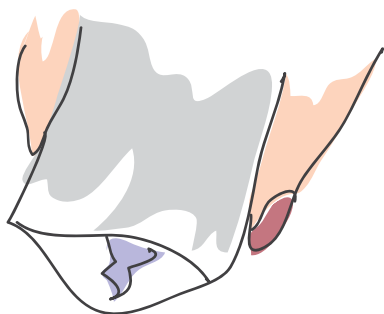
Do słoika nalej odrobinę wody, będzie to nasz woda gruntowa. Na słoik nakładamy gazę mocując ją gumką recepturką. Na gazę nakładamy ziemię i posypujemy ją nadmanganianem potasu. To właśnie ten fioletowy proszek będzie nam służył jako zanieczyszczanie. Wszystko polewamy wodą.

WNIOSEK:

Ziemia przepuściła zanieczyszczenia w postaci nadmanganianu potasu, który zabarwił wodę na fioletowo. Deszcz wypłukuje zanieczyszczane gleby zatrzymując wody i rośliny, które pobierają trujące substancje. Wody gruntowe zanieczyszczają rzeki.

PRZYGOTUJ:

słoik o pojemności 1 litr,
gaza,
ziemia,
nadmanganian potasu,
woda,
gumka recepturka.

4. DOŚWIADCZENIE: SEGREGACJA ŚMIECI.

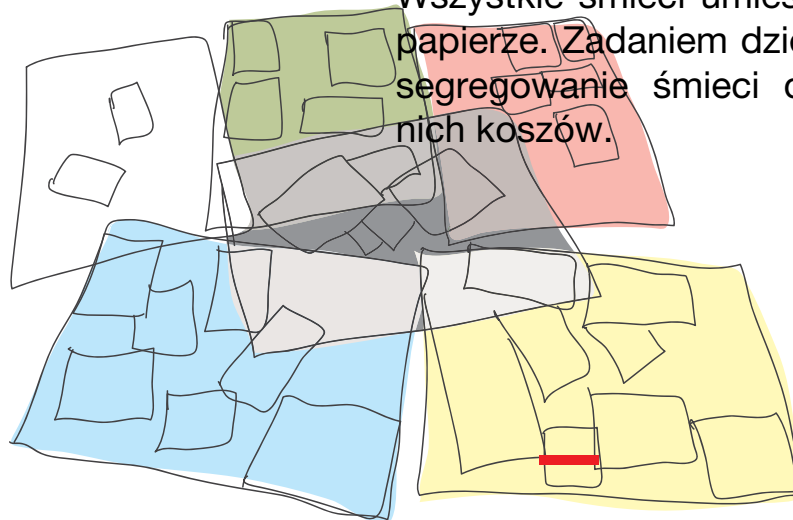
PRZYGOTUJ:

sześć arkuszy kolorowego papieru:
zielony,
niebieski,
biały,
czerwony,
żółty
czarny.
Powycinane obrazki śmieci ze starych gazet.

ZAPYTAJ DZIECI:

- Co to znaczy segregować śmieci?
- Dlaczego powinniśmy segregować śmieci?
- Co oznaczają poszczególne kolory koszów?
- zielony – szkło kolorowe
- niebieski – papier
- biały – białe szkło
- czerwony – metal
- żółty – plastik
- czarny- odpady mieszane

Rozłóż arkusze papieru na stole, będą służyły nam jako kosze na śmieci. Wszystkie śmieci umieść na czarnym papierze. Zadaniem dzieci będzie posegregowanie śmieci do odpowiednich koszów.

5. DOŚWIADCZENIE: EKOZNAKI.

ZAPYTAJ DZIECI:

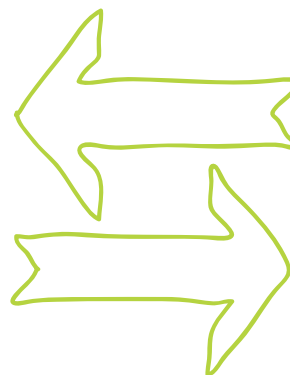
- Czy wiecie co to są ekoznaaki?
- Gdzie możemy spotkać się z ekoznaakami?

ODPOWIEDŹ:

Znaki ekologiczne to symbole, których umieszczanie na opakowaniu ma na celu poinformowanie klienta o tym, że jest to produkt przyjazny dla środowiska. Kupując produkty z tymi znakami mamy wpływ na poprawę naszego środowiska. Robiąc proste czynności takiej jak zakupy możemy kształtować otaczający nas świat.

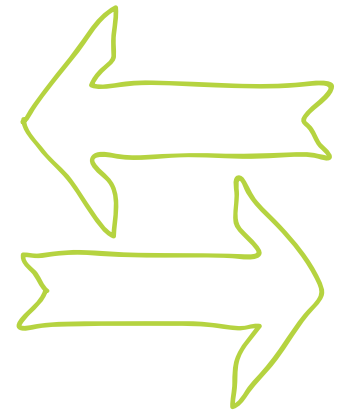
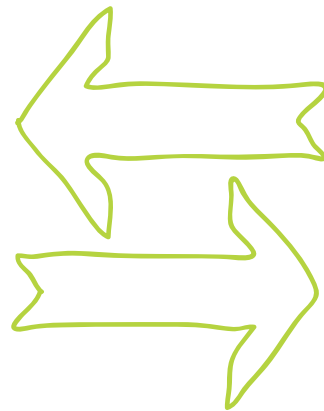
Pokazuj dzieciom po kolei kartoniki z ekoznaakami (znajdziesz je w środku publikacji). Zapytaj co mogą one oznaczać, o czym informować? Na jakich produktach możemy je znaleźć.

1. Nie testowane na zwierzętach.
2. Odpady niebezpieczne. Śmieci nie wolno wyrzucać z innymi odpadami domowymi.
3. Opakowanie do wielokrotnego użytku np. słoiki, butelki szklane.

4. Opakowanie biodegradowalne podczas kompostowania, produkty nie wydzielają żadnych szkodliwych substancji np. wytłoczki do jajek.
5. Opakowanie nadaje się do recyklingu. Gdy zadamy o to aby wyrzucić je w odpowiednie miejsce, zostanie przerobione ponownie na nowy produkt.
6. Znak przypomina nam aby wyrzucać opakowania do odpowiedniego kosza.

Ekoznaaki umieszczone w środku publikacji, należy wyciąć. Kartoniki stanowią popularną grę „memory”. Gra zawiera 12 kartoników z ekoznaakami i jest przeznaczona dla dwóch graczy. Wszystkie kartoniki tasujemy. Odwracamy obrazkami do dołu i układamy na stole jeden obok drugiego. Pierwszy gracz odwraca wybrane dwa kartoniki. Gdy są one takie same zbiera karty dla siebie i może grać dalej. Jeżeli obrazki różnią się od siebie, zakrywa je z powrotem a grę rozpoczyna drugi gracz. Wygrywa gracz który zbierze jak najwięcej kart.

W całym swoim życiu człowiek przechodzi szereg etapów rozwojowych. Jedne z najważniejszych zmian przypadają na okres przedszkolny. W tym czasie niezmiernie ważne jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka. Intensywnie rozwijają się procesy emocjonalne, społeczne, poznawcze i fizyczne, a ich odpowiednie stymulowanie prowadzi do prawidłowego rozwoju na dalszym etapie życia. Jest to czas w którym dziecko poznaje świat i kształtuje swoją osobowość. Tak więc proces poznawczy powinien być szczególnie pobudzany w tym okresie. Rozwój wyobraźni, spostrzeżeń, myśli, uwagi, pamięci i mowy dziecka zależy od wielu czynników jak i form. Jedną z nich jest zabawa która jest nieodłącznym elementem spędzania czasu każdego dziecka. Zadbajmy więc o to by nauka była częścią zabawy.

Zdobywanie wiedzy i informacji o otaczającym nas świecie zawdzięczamy przede wszystkim procesom poznawczym. Rozwój poznawczy w okresie dzieciństwa rozwija się w niezmiernie szybkim tempie, dzieje się tak ponieważ jest on wpisany w codzienną aktywność dziecka. Prowadzone przez nas warsztaty, pozwoliły nam się utwierdzić w przeświadczeniu, iż nic tak nie uczy dzieci jak doświadczenia, eksperymenty. Dzieci w tym wieku doświadczają wszystkiego, przede wszystkim za pomocą zmysłu wzroku i dotyku. Stwórzmy im więc świat w którym sam, pod naszym okiem będzie mógł go odkrywać i sprawdzać jak działa. Dlatego aby wyjaśnić dziecku, problem jakim jest zanieczyszczenie naszego środowiska, powinniśmy najpierw przybliżyć mu jego elementy. Zapoznać z właściwościami jakie posiadają i z rolą jaką odgrywają w naszym życiu. Dzięki tej wiedzy, dziecko z łatwością zdobędzie świadomość dbania o przyrodę.

Pamiętajmy jednak, że dzieci potrzebują prawidłowych wzorców do naśladowania. Jeżeli sami nie będziemy przestrzegać zasad dotyczących ekologii, to nie oczekujemy tego od dziecka. Bądźmy dla niego przykładem i zawsze wspierajmy go w jego działaniu.

Studentki Instytutu Edukacji Przedszkolnej
i Szkolnej z Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

Pamela Drożdż
Emilia Jurczyńska

BIBLIOGRAFIA:

- G. Kutyłowska, „Program edukacji ekologicznej w przedszkolu z propozycjami zajęć”, Wydawnictwo DIDASKO, Warszawa 1997.
- Parczewska, „Edukacja ekologiczna w przedszkolu”, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2009.
- www.totylkofizyka.pl
- www.dzieciecafizyka.pl/eksperymenty.html

WARSZTATY

MŁODEGO

EKOLOGA

DLA DZIECI 5-8 LAT